

A egyéb járművekre vonatkozó 2011-ben hatályos közlekedési szabályok

1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól

A közúti közlekedés biztonsága és zavartalansága fontos társadalmi érdek. A biztonságos és zavartalan közlekedés alapvető feltétele, hogy a közlekedési szabályokat mindenki megtartsa és számíthasson arra, hogy azokat mások is megtartják. Emellett szükséges az is, hogy a közlekedés résztvevői előzékenyek és türelmesek legyenek egymással szemben.

A közúti közlekedés szabályait – a Minisztertanács felhatalmazása alapján – a következők szerint állapítjuk meg:

II. RÉSZ

Közúti jelzések

A közúti jelzőtáblákra vonatkozó közös rendelkezések

10. § (1) A közúti jelzőtáblák a járművezetők részére

- a) az útvonal típusát jelzik,
- b) az elsőbbséget szabályozzák,
- c) utasítást adnak,
- d) tilalmat, illetőleg korlátozást jeleznek,
- e) veszélyt jeleznek, vagy
- f) tájékoztatást adnak.

(2) A jelzőtábla alatt kiegészítő tábla adhat útmutatást a jelzőtábla jelzésének értelmezésére.

(3) A jelzőtáblákat – a (4)–(7) bekezdésben említett kivétellel – az úttest mellett, menetirány szerint a jobb oldalon helyezik el. A jelzőtáblát a bal oldalon, vagy az úttest felett megismételhetik. A jelzőtábla jelzése – a (4) és (5) bekezdésben említett kivétellel – a jelzőtáblával szemben közlekedő minden járműre vonatkozik.

(4) Ahol a menetirány szerinti jobb oldalon útburkolati jellel jelölt két vagy több forgalmi sáv van, a forgalmi sáv felett elhelyezett jelzőtábla jelzése az alatta levő forgalmi sávban közlekedő járművekre vonatkozik.

(5) A fényjelző készülékkel együtt (alatta vagy felette) elhelyezett kötelező haladási irányt jelző tábla jelzése azokra a járművekre vonatkozik, amelyekre a fényjelző készülék jelzése irányadó.

(6) A megállási és a várakozási tilalmat, valamint a várakozóhelyet jelző táblát az úttest mellett, menetirány szerint a jobb és a bal oldalon egyaránt elhelyezhetik. E jelzőtáblák hatálya az úttestnek arra az oldalára terjed ki, amelyik mellett azokat elhelyezték.

(7) A megengedett hosszúsági vagy szélességi méretet meghaladó méretű jármű vagy járműszerelvény kíséretét – külön jogszabály alapján – ellátó járművön, kíséret közben elhelyezhető fényt kibocsátó vagy megvilágított jelzésű jelzőtábla. Az így elhelyezett jelzőtábla rendelkezésének a kísérő és kísért jármű (járműszerelvény) mellett történő elhaladás közben kell eleget tenni.

(8) A fény kibocsátására alkalmas jelzőtáblán a jelzőtábla fehér és fekete jelzései egymással felcserélt színekkel is megjelenhetnek.

(9) A közúti jelzőtáblák az észlelést elősegítő sárga vagy fényvisszaverő sárga háttéren is elhelyezhetők.

(10) Az utasítást adó jelzőtáblán és a járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblán, a kötelező legkisebb, illetve a megengedett legnagyobb sebességre utaló felirat a sebességet km/órában határozza meg.

Útvonaltípust jelző táblák

11. § (1) Az útvonaltípust jelző táblák:

- a) „Autópálya” (1. ábra);
- b) „Autópálya vége” (2. ábra);
- c) „Autóút” (3. ábra);
- d) „Autóút vége” (4. ábra);
- e) „Főútvonál” (5. ábra);
- f) „Főútvonál vége” (6. ábra).

1. ábra

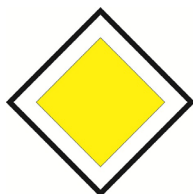
2. ábra

3. ábra

4. ábra

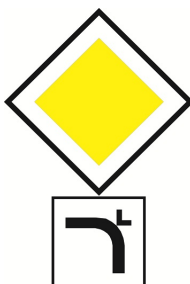

5. ábra

6. ábra

(2) Ha az útkereszteződésben a főútvonál vonalvezetése az egyenes iránytól eltér, ezt az (1) bekezdés e) pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelzi; a kiegészítő tábla az útkereszteződés alaprajzi vázlatán a főútvonál vonalvezetését vastag vonallal tünteti fel (7. ábra).

7. ábra

(3) Az (1) bekezdés *a)–d)* és *f)* pontjában említett jelzőtábla előjelzésére a táblával azonos ábrájú – az előjelzett tábla távolságát feltüntető – kiegészítő táblával ellátott jelzőtábla szolgál (8. ábra).

8. ábra

(4) Az (1) bekezdés *a)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/a. ábra) azt jelzi, hogy az út úthasználati díj megfizetésével vehető igénybe. Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/b. ábra) az úthasználati díjfizetési kötelezettség végét jelzi. A kiegészítő jelzőtábla jelzése tartalmazhatja a díjfizetési kötelezettség ellenőrzésének módját is.

8/a. ábra

8/b. ábra

(5) Az (1) bekezdés *c)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/c. ábra) jelzése utalhat az út igénybevétele esetében az úthasználati díjfizetésre kötelezett gépjárművekre. Ha a kiegészítő jelzőtábla jelzése tehergépkocsira utal, a jelzés a díjfizetésre kötelezett tehergépkocsi, vontató, valamint e járműből és pótkocsiból álló járműszerelvény (a továbbiakban az úthasználati díjfizetés tekintetében együtt: tehergépkocsi) megengedett legnagyobb össztömegének alsó határát határozza meg. Az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/d. ábra) az úthasználati díjfizetési kötelezettség végét jelzi. A kiegészítő jelzőtábla jelzése tartalmazhatja a díjfizetési kötelezettség ellenőrzésének módját is.

(6) Az (1) bekezdés *e)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/c. ábra) azt jelzi, hogy a tehergépkocsival az út csak úthasználati díj megfizetésével vehető igénybe, amennyiben a megengedett legnagyobb össztömege meghaladja a kiegészítő jelzőtáblán meghatározott mértéket. Az (1) bekezdés *e)* és *f)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő jelzőtábla (8/d. ábra) az úthasználati díjfizetési kötelezettség végét jelzi. A kiegészítő jelzőtábla jelzése tartalmazhatja a díjfizetési kötelezettség ellenőrzésének módját is.

8/c. ábra

8/d. ábra

Utasítást adó jelzőtáblák

13. § (1) Az utasítást adó jelzőtáblák:

a) „Kötelező haladási irány” (17–19. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útkereszteződésben a táblán lévő nyíl (nyilak) által jelzett irányban (irányok valamelyikében) kell továbbhaladni. A tábla alatt elhelyezett autóbust vagy kerékpárt és nyilat (nyilakat) mutató kiegészítő tábla (18/d. ábra) azt jelzi, hogy a menetrend szerint közlekedő autóbusz vagy a kerékpáros a jármű jelképét feltüntető kiegészítő táblán lévő nyíl (nyilak) által jelzett irányban haladhat tovább.

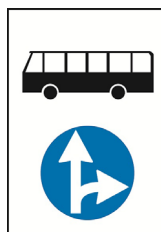
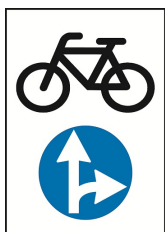
17. ábra

18. ábra

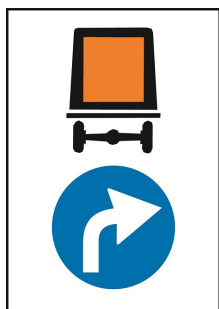

19. ábra

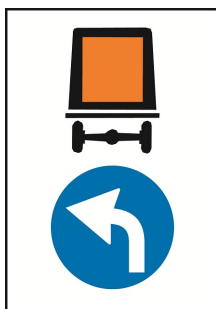

18/d. ábra

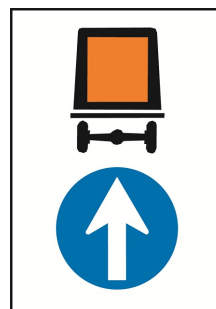
a/1. „Kötelező haladási irány veszélyes anyagot szállító jármű részére” (18/a., 18/b., 18/c. ábra), azt jelenti, hogy az útkereszteződésben a veszélyes anyagot szállító járműnek a táblán megjelölt irányban kell továbbhaladnia;

18/a. ábra

18/b. ábra

18/c. ábra

d) „Kötelező legkisebb sebesség” (24. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton legalább a táblán megjelölt sebességgel kell haladni – kivéve ha ez a sebesség az út-, a forgalmi, az időjárási vagy a látási viszonyok miatt a személy- és vagyonbiztonságot veszélyeztetné; a jelzőtábla hatályát csak a „Kötelező legkisebb sebesség vége” tábla (25. ábra) oldja fel;

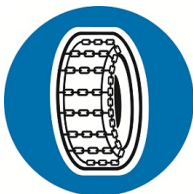

24. ábra

25. ábra

k) „Hólánc használata kötelező” (26/l. ábra); a jelzőtábla azt jelzi, hogy az úton közlekedő járműnek (gépkocsi, mezőgazdasági vontató, lassú jármű) legalább egy hajtott tengelyén a gumiabroncsokat hólánccal kell felszerelni.

26/l. ábra

k/1. „Hólánc használata kötelező vége” (26/m. ábra);

26/m. ábra

k/2. Ha a k) pontban említett jelzőtáblát közúti határátkelőhelyen helyezték el, csak azok a járművek léphetnek be a Magyar Köztársaság területére, amelyeken készenlétben van legalább egy hajtott tengely gumiabroncsainak felszereléséhez szükséges hólánc.

A járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtáblák

14. § (1) A járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák:

e) „Legkisebb követési távolság” (31. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a járműveknek egymást a táblán megjelöltnél kisebb távolságban követniök tilos; ha a táblán tehergépkocsi jelképe van, a tilalom az egymást követő járművek közül csak a 3500 kilogrammot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsikra, valamint a vontatókra, a mezőgazdasági vontatókra és a lassú járművekre vonatkozik;

31. ábra

g) „Tehergépkocsival előzni tilos” (33. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton 3500 kilogrammot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsival, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel, valamint az ezen járművekből és pótkocsiból álló járműszerelvényekkel előzni tilos; ez a tilalom nem vonatkozik kétkerekű motorkerékpár, kétkerekű segédmotoros kerékpár és kerékpár, valamint állati erővel vont jármű és kézikocsi előzésére, továbbá az úttest közepén levő vágányon haladó villamos előzésére; ha a jelzőtáblán számérték is megjelenik (33/a. ábra), az előzés tilalma csak az ezt az értéket meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsira, vontatóra, mezőgazdasági vontatóra és lassú járműre vonatkozik;

33. ábra

33/a. ábra

h) „Kötelező megállás” (34. ábra); a tábla azt jelzi, hogy a táblával megjelölt helyen megállás nélkül továbbhaladni tilos; a táblán levő felirat a megállási kötelezettség indokát tünteti fel;

34. ábra

i) „Szélességkorlátozás” (35. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél – rakományával együtt – szélesebb járművel közlekedni tilos;

35. ábra

j) „Magasságkorlátozás” (36. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél – rakományával együtt – magasabb járművel közlekedni tilos;

36. ábra

k) „Hosszúságkorlátozás” (37. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél – rakományával együtt – hosszabb járművel (járműszerelvénnel) közlekedni tilos;

37. ábra

l) „Súlykorlátozás” (38. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton a táblán megjelölnél nagyobb össztömegű járművel (járműszerelvénnel) közlekedni tilos;

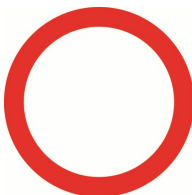
38. ábra

m) „Tengelyterhelés-korlátozás” (39. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton olyan járművel közlekedni tilos, amelynek tengelyterhelése – bármelyik tengelyén – a táblán megjelöltnél nagyobb;

39. ábra

n) „Mindkét irányból behajtani tilos” (40. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra mindkét irányból tilos behajtani;

40. ábra

o) „Gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos” (41. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra gépjárművel – kivéve a kétkerekű motorkerékpárt –, valamint mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos;

41. ábra

q) „Autóbusszal behajtani tilos” (42/a. ábra) a tábla azt jelzi, hogy az útra autóbusszal – kivéve a menetrend szerint közlekedő autóbust – behajtani tilos;

42/a. ábra

r) „Tehergépkocsival behajtani tilos” (43. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra tehergépkocsival – kivéve a legfeljebb 3500 kilogramm megengedett legnagyobb össztömegű, zárt kocsiszekrényű tehergépkocsit –, valamint vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos; ha a tábla súlyhatárt is megjelöl (44. ábra), csak az ezt meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű járművel tilos behajtani;

43. ábra

44. ábra

s) „Mezőgazdasági vontatóval behajtani tilos” (45. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel behajtani tilos;

45. ábra

t) „Járműszerelvénnyel behajtani tilos” (46. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az útra járműszerelvénnyel – kivéve a vonójárműből és egytengelyes vagy félpótkocsiból álló járműszerelvényt – behajtani tilos; ha a tábla súlyhatárt is megjelöl (47. ábra), csak olyan járműszerelvénnyel tilos behajtani, amelyben a pótkocsi (bármelyik pótkocsi) megengedett legnagyobb összteleme ezt a súlyhatárt meghaladja;

46. ábra

47. ábra

w) „Kézikocsival bemenni tilos” (50. ábra);

50. ábra

x) „Állati erővel vont járművel behajtani tilos” (51. ábra);

51. ábra

y) „Veszélyes anyagot szállító járművel behajtani tilos” (52. ábra), a tábla azt jelzi, hogy az útra veszélyes anyagot szállító járművel behajtani tilos;

52. ábra

z/2. „Korlátozott forgalmú övezet (zóna)” (53/c. ábra) jelzőtábla azt jelzi, hogy a „Korlátozott forgalmú övezet (zóna) vége” (53/d. ábra) jelzőtábláig az úton a táblán megjelölt súlyhatárt meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsival, vontatóval, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel közlekedni tilos.

53/c. ábra

53/d. ábra

z/3. „Környezetvédelmi övezet (zóna)” (53/e. ábra); a jelzőtábla azt jelzi, hogy a „Környezetvédelmi övezet (zóna) vége” (53/f. ábra) jelzőtábláig az úton (övezetben) a gépkocsik nem közlekedhetnek. A kiegészítő jelzőtábla jelzi (53/g. ábra) azon környezetvédelmi igazolólaphoz tartozó – a hatósági jelzésen (rendszám táblán) elhelyezett – matrica színét, amellyel rendelkező gépkocsira a behajtás tilalma vonatkozik. A behajtási tilalom alól az út kezelője felmentést adhat. A kiegészítő jelzőtáblán „Kivéve engedéllyel” felirat is elhelyezhető.

53/e. ábra

53/f. ábra

53/g. ábra

(2) Ha a jelzőtáblán az (1) bekezdés o)–x) pontjában említett táblák jelképei közül több van feltüntetve, az útra a jelképekkel jelzett valamennyi járművel tilos behajtani (54., 55. ábra).

54. ábra

55. ábra

(3) Ha az (1) bekezdés n)–y) és z/2. pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán „Kivéve célforgalom” felirat van, a tilalom nem vonatkozik arra a járműre, melynek úti célja a táblával megjelölt úton vagy övezetben van.

(4) Ha az (1) bekezdés *o)–x)* és *z/2.* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő táblán „Kivéve áruszállítás” felirat van, áruszállítást végző járművel a tilalom ellenére be szabad hajtani, ha úti célja a jelzőtáblával megjelölt úton vagy övezetben van.

(5) Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában említett jelzőtábla hatálya arra az útkereszteződésre terjed ki, amelyik előtt azt elhelyezték.

(6) Az (1) bekezdés *c)–g)* pontjában említett jelzőtábla hatálya a táblánál kezdődik és a következő útkereszteződés kezdetéig tart, kivéve, ha a jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla ennél rövidebb távolságot jelöl meg, vagy a (7) bekezdésben említett jelzőtábla a tilalmat előbb feloldja. A vasúti átjáró előtt a 90., 91., 92. vagy 95. ábra szerinti veszélyt jelző táblával együtt elhelyezett, az (1) bekezdés *d)* pontjában említett jelzőtábla hatálya a vasúti átjáró kezdetéig tart.

(7) A „Sebességhatár vége” jelzőtábla (56. ábra) az (1) bekezdés *d)* pontjában említett tábla, az „Előzési tilalom vége” jelzőtábla (57. ábra) az (1) bekezdés *f)* pontjában említett tábla, a „Tehergépkocsira vonatkozó előzési tilalom vége” jelzőtábla (58. ábra) az (1) bekezdés *g)* pontjában említett tábla, a „Mozgó járművekre vonatkozó tilalmak vége” jelzőtábla (59. ábra) pedig az (1) bekezdés *c)–g)* pontjában említett valamennyi tábla hatályát feloldja.

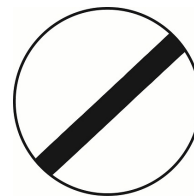
56. ábra

57. ábra

58. ábra

59. ábra

(8) Ha a „Sebességhatározás” jelzőtáblát a „Lakott terület kezdete” jelzőtáblával együtt helyezték el, a sebességhatározás hatálya a teljes lakott területre kiterjed.

(9) Ha az (1) bekezdés *a)–d)*, *f)–g)*, *z/1.*, *z/2.* és *z/3.* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla időszakot jelöl meg, a tilalom csak ebben az időszakban áll fenn.

(10) Ha az (1) bekezdés *n)–y)* pontjában említett jelzőtábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla időszakot jelöl meg, a tilalom csak ebben az időszakban áll fenn; azzal a járművel, amellyel a nem tiltott időszakban az útra behajtottak, a tiltott időszak kezdetéig az utat el kell hagyni.

(11) Ha a „Kivéve célforgalom” vagy a „Kivéve áruszállítás” feliratú kiegészítő tábla időszakot is megjelöl, az útra célforgalomban is csak ebben az időszakban szabad behajtani és azt a megjelölt időszak végéig el kell hagyni.

(12) Az (1) bekezdés *n)–t)* és *z/2.* pontjában említett jelzőtáblánál a köztisztasági és közegészségügyi feladat vagy postai gyűjtő- és kézbesítő szolgálat ellátására szolgáló járművel a tilalom ellenére be szabad hajtani, ha ez a feladat ellátása érdekében elkerülhetetlen; a feladat elvégzése után az utat minden járműnek haladéktalanul el kell hagyni.

(13) Az (1) bekezdés *n)–p)*, *t)* és *u)* pontjában említett jelzőtáblánál mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője), a betegszállító gépjármű a tilalom ellenére behajthat, ha úti célja a jelzőtáblával megjelölt úton van vagy csak ezen az úton közelíthető meg. A járművel ilyen esetben legfeljebb 20 km/óra sebességgel szabad közlekedni.

(14) Ha az (1) bekezdés *n)* pontjában említett jelzőtábla alatt „Kivéve engedéllyel”, „Kivéve taxi”, vagy „Kivéve (tömegközlekedési vállalat)” feliratú kiegészítő tábla van, az útra engedéllyel rendelkező vagy a kiegészítő táblán feltüntetett járművel, továbbá kerékpárral és állati erővel vont járművel szabad behajtani. Az engedélyt az út kezelője adja ki, a korlátozással érintett területen lakó, ott telephellyel rendelkező, vagy oda (onnan) áruszállítást végző természetes személy, jogi személy és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság részére. A (12) bekezdésben meghatározott behajtási tilalom alól az út kezelője felmentést adhat.

(15) Ha az (1) bekezdés *a)*, *b)*, *n)* és *z)* pontjában említett jelzőtábla alatt az 59/a. ábra szerinti kiegészítő táblán autóbust és/vagy kerékpárt mutató ábra van, a jelzőtáblával jelzett tilalom a menetrend szerint közlekedő autóbuszra és/vagy kerékpárra nem vonatkozik.

59/a. ábra

(16) Ha a „Korlátozott forgalmú övezet” jelzőtáblát (53/c. ábra) a „Lakott terület kezdete” (131–131/c. ábra) jelzőtáblával együtt helyezték el, a tilalom hatálya a teljes lakott területre kiterjed.

Veszélyt jelző táblák

16. § (1) A veszélyt jelző táblák:

z/6. „Torlódás” (95/f. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az úton forgalmi akadályt képezhetnek a feltorlódott járművek.

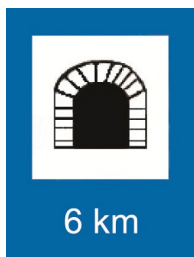

95/f. ábra

Tájékoztató jelzőtáblák

17. § (1) A tájékoztatást adó jelzőtáblák a következők:

a/2. „Alagút” (103/b. ábra); a jelzőtáblán megjelenő felirat az alagút hosszát, a kiegészítő táblán megjelenő felirat az alagút kezdetének távolságát jelöli meg.

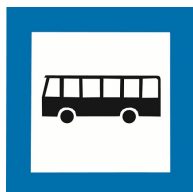
103/b. ábra

a/3. „Alagút vége” (103/c. ábra);

103/c. ábra

d) „Autóbusz-megállóhely” (107. ábra); „Trolibusz-megállóhely” (108. ábra); illetőleg „Villamos-megállóhely” (109. ábra); a tábla menetrend szerint közlekedő autóbusz-, trolibusz-, illetőleg villamosjárat megállóhelyét jelzi;

107. ábra

108. ábra

109. ábra

d/1. „Taxiállomás” (109/a. ábra); a tábla a személytaxi részére kijelölt várakozó helyet jelzi; a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla jelezheti a taxiállomáson egy időben várakozó személytaxik megengedett számát;

109/a. ábra

e/1. „Várakozóhely a közlekedési korlátozás alá eső nehéz tehergépkocsik részére” (112/a., 112/b. ábra), a tábla azt jelzi, hogy a várakozóhely a korlátozás hatálya alá eső nehéz tehergépkocsik részére ki van jelölve;

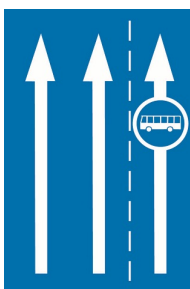

112/a. ábra

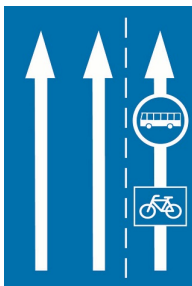
112/b. ábra

g) „Autóbusz forgalmi sáv” (117. ábra); a tábla az autóbusz forgalmi sáv kezdetét, az úttesten történő elhelyezkedését és a rajta közlekedők haladási irányát jelzi;

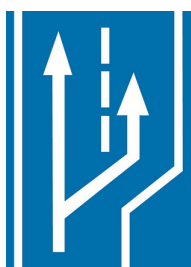
117. ábra

g/3. „Kerékpárosok által is használható autóbusz forgalmi sáv” (117/c. ábra); a tábla azt jelzi, hogy az autóbusz forgalmi sávon a kerékpárosok közlekedése is megengedett.

117/c. ábra

h) „Kapaszkodósáv” (118. ábra): a tábla emelkedő úton a lassabban haladó járművek közlekedésére szolgáló kiegészítő sáv (kapaszkodósáv) kezdetét jelzi. A tábla jelezheti azt a sebesséértéket is, amelynél kisebb sebességgel haladó jármű a kapaszkodósávot köteles igénybe venni (119. ábra);

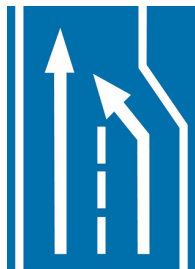

118. ábra

119. ábra

i) „Kapaszkodósáv vége” (120–121. ábra);

120. ábra

121. ábra

j) „Lakó-pihenő övezet” (122. ábra);

122. ábra

k) „Lakó-pihenő övezet vége” (123. ábra);

123. ábra

Egyéb közúti jelzések

20. §

(6) „Gyermekszállítás” (160/a. ábra); a gyermekeket szállító autóbusz vagy az iskolabusz elején és hátulján elhelyezett tábla az álló jármű környezetében gyermekek közlekedésére figyelmeztet. Az így megjelölt, az útesten álló autóbust – a gyermekek be- és kiszállásának az autóbusz mindkét oldali első és hátsó irányjelzőjének egyidejű működtetésével jelzett időtartamában – kikerülni vagy az autóbusz mellett elhaladni csak fokozott óvatossággal és mérsékelt sebességgel szabad.

160/a. ábra

III. RÉSZ

A gyalogosokra és a járművek utasaira vonatkozó szabályok

A járművek utasaira vonatkozó szabályok

- 23. §** (1) Az utas csak álló járműre szállhat fel és csak álló járműről szállhat le.
(2) Az utasnak tilos
a) a vezetőt a vezetésben zavarni;
b) állva utazni, kivéve autóbuszon, trolibuszon és villamoson;
c) a jármű lépcsőjén, illetőleg külső részén utazni;
d) a jármű ablakán vagy ajtaján kihajolni.
(3) A jármű ajtaját az utas csak akkor nyithatja ki, ha ezzel a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti.
(4) Menetrend szerint közlekedő járműre a megállóhelyen kívül felszállni, illetőleg arról leszállni abban az esetben szabad, ha a jármű személyzete erre előzetesen – szóban vagy a vezető által működtetett ajtók kinyitásával – engedélyt adott. Olyan megállóhelynél, ahol a fel- és leszállás közvetlenül az útestről, illetőleg az útestre történik, akkor szabad a járdáról az útestre lépni, ha a jármű a megállóhelyen megállt.
(5) Veszélyes anyagot szállító járművön a vezetőn és a kísérőn kívül személyt szállítani tilos.

IV. RÉSZ

A járműközlekedésre vonatkozó szabályok

I. fejezet

A járműközlekedés általános szabályai

Elindulás

- 24. §** (1) Az útest széléről elinduló, a várakozó helyről az útestre ráhajtó, az út más részéről vagy útnak nem minősülő területéről az útestre ráhajtó jármű vezetőjének, az útesten haladó járművek és gyalogosok részére elsőbbséget kell adni. A zárt pályáról az útestre ráhajtó villamosnak az útesten közlekedő járművekkel szemben – a villamossal azonos irányban vagy szemben haladó, irányt nem változtató járműveket ide nem értve – elsőbbsége van.
(2) Az elindulást, illetőleg az útestre való ráhajtást irányjelzéssel [29. § (2) bekezdés] jelezni kell.
(3) Lakott területen belül a járművek vezetői kötelesek az elindulási szándékot jelző, menetrend szerint közlekedő autóbuszoknak és trolibuszoknak a megállóhelyről való elindulását (a jobb szélső forgalmi sávba való besorolását) – ha ez hirtelen fékezés nélkül megtehető – lassítással, szükség esetén megállással is lehetővé tenni. Az autóbusz, illetőleg a trolibusz vezetője azonban ilyen esetben is csak akkor indulhat el, ha meggyőződött annak veszélytelenségéről.

Haladás az úton

25. § (1) Járművel a forgalmi, az időjárási és látási viszonyoknak, továbbá az útviszonyoknak (az út vonalvezetésének, az útburkolat minőségének és állapotának) megfelelően kell közlekedni; figyelemmel kell lenni a jármű sajátosságaira, az utasokra és a rakományra.

(2) Járművel az úttesten – az előzés és kikerülés esetét kivéve – annak menetirány szerinti jobb oldalán, az út- és forgalmi viszonyok szerint lehetséges mértékben jobbra tartva kell közlekedni. Lassú járművel, állati erővel vont járművel, kézikocsival, hajtott (vezetett) állattal, valamint lassan haladó járművel – ha az út- és forgalmi viszonyok lehetővé teszik – szorosan az úttest jobb széléhez húzódva kell haladni. Párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten a jobbra tartásra a külön szabályok (36. §) az irányadók.

(3) Az autóbuszöblöt, az autóbusz forgalmi sávot, a kapaszkodó sávot, a gyorsító és lassító sávot, a nyitott kerékpársávot, valamint a kerékpársávot a (2) bekezdésben említett jobbra tartási, vagy az úttest jobb szélén való haladási kötelezettség szempontjából figyelmen kívül kell hagyni. A kerékpársávon csak kerékpárral szabad közlekedni – az egyirányú forgalmú úton kijelölt kerékpársáv kivételével – az úttest menetirány szerinti jobb oldalának haladási irányával azonos irányban.

(4) Olyan úton, amelyen három, egymástól elkülönített úttest van, járművel a középső és a menetirány szerinti jobb szélső úttesten szabad közlekedni. Az ilyen út középső úttestjén kétirányú, a szélső úttestjein egyirányú forgalom van.

(5) Ha jelzőtábla jelzéséből más nem következik, az úttest menetirány szerinti jobb és bal oldalát elválasztó járdaszívet mellett jobbról kell, egyéb helyen levő járdaszívet mellett jobbról és balról is szabad elhaladni.

(6) Járdá, járdaszívet, gyalogút, gyalog- és kerékpárút, kerékpárút, nyitott kerékpársáv és kerékpársáv mellett tilos úgy haladni, hogy a jármű szerkezeti eleme vagy rakománya ezek fölé nyúljon.

Sebesség

26. § (1) Az egyes járművekkel – ha e rendelet másként nem rendelkezik – legfeljebb a következő sebességgel szabad közlekedni:

a/1. a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő autóbusszal
– autópályán 100 km/óra,
– lakott területen kívül, egyéb úton 70 km/óra,
– lakott területen 50 km/óra,

b) egyéb gépjárművel – kivéve teherszállításra kialakított motoros triciklit –, valamint gépjárműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel

autópályán 80 km/óra,
lakott területen kívül egyéb úton 70 km/óra,
lakott területen 50 km/óra,

c) villamossal 50 km/óra,

d) teherszállításra kialakított motoros triciklivel, elromlott járművet vontató gépjárművel, segédmotoros kerékpárral, lakott területen kerékpárral 40 km/óra,

d/1. hólánccal felszerelt gépjárművel 50 km/óra,

e) mezőgazdasági vontatóval, valamint mezőgazdasági vontatóból és pótkocsiból álló járműszerelvénnel 40 km/óra,

f) lassú járművel, valamint lassú járműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel 25 km/óra,

g) olyan járművel, amelynek kerekei fűvott gumibronccsal felszerelve nincsenek 20 km/óra,

h) pótkocsinak nem minősülő fék nélküli vontatmányt (mezőgazdasági vagy ipari munkagépet) vontató

mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel 15 km/óra.

(2) Ha a „Sebességkorlátozás” jelzőtábla lakott területen 50 km/óránál, lakott területen kívül 90 km/óránál nagyobb sebességet jelez, személygépkocsival, motorkerékpárral és a 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival legfeljebb a jelzőtáblán megjelölt sebességgel szabad közlekedni.

(3) Olyan járművel, amelynek megengedett legnagyobb sebességét a műszaki megvizsgálás során az (1) bekezdésben foglaltaknál alacsonyabban állapították meg és ezt a jármű forgalmi engedélyébe (igazolólapjába) bejegyezték, legfeljebb a megállapított sebességgel szabad közlekedni.

(4) A jármű sebességét az (1)–(3) bekezdésben említett sebességhatárokon belül úgy kell megválasztani, hogy a vezető járművét meg tudja állítani az általa belátott távolságon belül és minden olyan akadály előtt, amelyre az adott körülmények között számítani kell.

(5) Nem szabad a járművel indokolatlanul olyan lassan haladni, hogy az a forgalmat akadályozza.

Követési távolság

27. § (1) Járművel másik járművet csak olyan távolságban szabad követni, amely elegendő ahhoz, hogy az elől haladó jármű mögött – ennek hirtelen fékezése esetében is – meg lehessen állni.

(2) Olyan járművel, illetőleg járműszerelvénnyel, amelynek megengedett együttes tömege a 3500 kg-ot vagy hosszúsága a 7 métert meghaladja, lakott területen kívül másik jármű mögött olyan követési távolságot kell tartani, hogy a két jármű közé legalább egy – előzést végrehajtó – személygépkocsi biztonságban besorolhasson.

Nincs szükség ilyen követési távolság tartására

a) ha

– a vezető előzésre készül fel,

– az úttest menetirány szerinti jobb oldalán két vagy több forgalmi sáv van, vagy

– az úton az előzés tilos,

b) fegyveres erők oszlopban haladó gépjárművei között,

c) egy nyomon haladó jármű (kétkerekű motorkerékpár, segédmotoros kerékpár vagy kerékpár) követése esetén.

(3) A jármű sebességét hirtelen fékezéssel csökkenteni csak abban az esetben szabad, ha ezt a személy- vagy vagyonbiztonság megóvása szükségessé teszi.

(4)

Párhuzamos közlekedés

36. § (1) Olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára két vagy több forgalmi sáv van (párhuzamos közlekedésre alkalmas úttest) – a (2)–(4) bekezdésben említett eseteket kivéve – a külső (jobb szélső) forgalmi sávban kell közlekedni. Más forgalmi sávra ráhajtani csak előzés, balra bekanyarodás, illetőleg megfordulás céljából szabad. Az autóbusz öbölt, az autóbusz forgalmi sávot, a kapaszkodósávot, a gyorsító- és a lassítószávot, valamint a kerékpársávot a párhuzamos közlekedés szempontjából figyelmen kívül kell hagyni.

(2) A párhuzamos közlekedésre alkalmas olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára két forgalmi sáv van, az előzés befejezése után a külső forgalmi sávba vissza kell térni. Ha 3500 kg megengedett legnagyobb össztömeget meg nem haladó gépkocsival, motorkerékpárral vagy – lakott területen – távolsági, illetőleg gyorsjáratú autóbusszal a vezető több járművet kíván előzni, megmaradhat a belső forgalmi sávban feltéve, hogy ezzel a mögötte gyorsabban haladó járművek közlekedését nem akadályozza; ha pedig a forgalom olyan sűrű, hogy a külső forgalmi sávba visszatérni nem lehet, a belső forgalmi sávban folyamatosan is haladhat.

(3) A párhuzamos közlekedésre alkalmas olyan úttesten, amelyen az azonos irányú forgalom számára kettőnél több forgalmi sáv van útburkolati jelekkel kijelölve, a (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni. Az ilyen úttesten azonban a második forgalmi sávban – a (2) bekezdésben foglalt rendelkezések megtartásával – bármely gépjárművel szabad közlekedni; a harmadik és további (belső) forgalmi sávokra – a balra bekanyarodás esetét kivéve – ráhajtani csak személygépkocsival és motorkerékpárral szabad.

(8) Az autóbusz forgalmi sávban

a) a menetrend szerint közlekedő autóbusz és trolibusz, a villamos, továbbá 20 és 6 óra között a kommunális szemet szállítására szolgáló jármű;

b) az autóbusz- és trolibuszforgalom zavarása nélkül

ba) ha az autóbusz forgalmi sávot az úttest menetirány szerinti jobb szélén jelölték ki, erre utaló jelzés esetében (117/c. ábra) a kerékpáros,

bb) külön jogszabály alapján rögzített üzemmódú megkülönböztető jelzést adó készülékkel felszerelt

bba) sürgősségi betegellátásra rendszeresített gépjármű,

bbb) hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a tűzoltóság és a tűzoltó egyesületek közvetlen helyszíni beavatkozására rendszeresített gépjárműve,

bbc) a rendőrség közrendvédelmi és közlekedésrendészeti szolgálati ágának közvetlen helyszíni beavatkozásra rendszeresített gépjárműve,

bc) a betegszállító gépjármű,

bd) a személytaxi,

be) a kétkerekű motorkerékpár és a kétkerekű segédmotoros kerékpár

közlekedhet. Más jármű erre a forgalmi sávra – a sáv keresztezését és a bekanyarodásra felkészülést kivéve – nem hajthat rá. Ahol autóbusz forgalmi sáv van, a menetrend szerint közlekedő autóbusz és trolibusz – a bekanyarodás és kikerülés esetét kivéve – csak ebben a forgalmi sávban haladhat.

(9) Ahol kapaszkodósáv van, a kapaszkodósávon kell haladniuk azoknak a járműveknek, amelyek a jelzőtáblán [17. § (1) bek. *h)* pont] megjelölt – ennek hiányában lakott területen kívül 70 km/óra, lakott területen 40 km/óra – sebességnél lassabban haladnak.

Közlekedés autópályán és autóúton

37. § (1) Autópályán és autóúton, valamint az azokra való ráhajtásra szolgáló úton (az előjelző táblától kezdődően) csak olyan gépjárművel, illetőleg gépjárműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel szabad közlekedni, amely sík úton legalább 60 km/óra sebességgel képes haladni; ezeken az utakon más jármű közlekedése tilos.

(2) Az autópályán és az azonos irányú forgalom számára legalább két forgalmi sávval rendelkező autóúton a párhuzamos közlekedés szabályait kell alkalmazni.

(3) Tilos

a) autópályára és autóútra útmenti ingatlanról, valamint útnak nem minősülő más területről ráhajtani, illetőleg oda behajtani;

b) autópályán és autóúton hátramenetet végezni, megfordulni és az úttesteket elválasztó sávra ráhajtani.

(4) Autópálya és autóút úttestjén – a forgalmi okból szükséges megállást kivéve – megállni tilos. Tilos a leállósávon megállni vagy várakozni, kivéve ha:

a) műszaki meghibásodás miatt a jármű továbbhaladásra képtelen;

b) a jármű a forgalmat ellenőrzi;

c) a jármű útfenntartást, úttisztítást végez;

d) a jármű, a továbbhaladásra képtelen jármű elszállítását vagy a műszaki meghibásodásának elhárítását végzi;

e) a jármű a megkülönböztető jelzést adó berendezését működtetik.

(5) A leállósávon – ha a közúti jelzésekből más nem következik – csak a (4) bekezdés *b)–e)* pontjában meghatározott járművek és a forgalmi sávokban folyamatosan haladó járművek közé besorolni kívánó járművek haladhatnak. A leállósávon álló, a forgalmat ellenőrző járművet úgy kell elhelyezni, hogy az kellő távolságból észlelhető legyen. A leállósáv igénybevételére jogosultaknak a feladatuk ellátását követően a lehető legrövidebb időn belül el kell hagyniuk a leállósávot.

(6) Tilos előzni az azonos irányú forgalom számára két forgalmi sávval rendelkező autópályán és autóúton – 6 és 22 óra között – a 7500 kg-ot meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsival, vontatóval, valamint e járműből és pótkocsiból álló járműszerelvénnel.

(7) A (6) bekezdésben meghatározott előzési tilalom esetén a tilalom hatálya alá tartozó járműveknek olyan követési távolságot kell tartaniuk, hogy közülük legalább egy – az abban meghatározott előzési tilalom hatálya alá tartozó – járműszerelvénnyel biztonságosan besorolhasson.

Közlekedés lakó-pihenő övezetben

39/A. § (1) Lakó-pihenő övezetbe – a „Lakó-pihenő övezet” jelzőtáblától a „Lakó-pihenő övezet vége” jelzőtábláig terjedő területre – csak a következő járművek hajthatnak be:

a) kerékpár,

b) az ott lakókat vagy az oda látogatókat szállító személygépkocsi, a személygépkocsi kivételével a legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű gépkocsi, a betegszállító gépjármű, motorkerékpár, a motoros tricikli és ezekhez kapcsolt pótkocsi, segédmotoros kerékpár, állati erővel vont jármű és kézikocsi, a kommunális szemet szállítására szolgáló jármű, továbbá az oda áruszállítást végző legfeljebb 3500 kg megengedett legnagyobb össztömegű tehergépkocsi,

c) az ott lakók és oda költözők költöztetését végző tehergépkocsi,

d) az oda látogatókat szállító autóbusz,

e) az oda építő- és tüzelőanyagot szállító tehergépkocsi és hozzákapcsolt pótkocsi,

f) az út- és közmű építésére vagy fenntartására, köztisztasági, rendvédelmi, betegszállítási, közegészségügyi feladat, illetőleg postai gyűjtő- és kézbesítő szolgálat ellátására szolgáló jármű, ha ez feladata ellátása érdekében elkerülhetetlen.

- (2) A lakó-pihenő övezetben járművel legfeljebb 20 km/óra sebességgel szabad közlekedni.
- (3) A lakó-pihenő övezetben a vezetőnek fokozottan ügyelnie kell a gyalogosok (különösen a gyermekek) és a kerékpárosok biztonságára. Ha az úton járda nincs,
- a) a gyalogosok az utat teljes szélességében használhatják, a járművek forgalmát azonban szükségtelenül nem akadályozhatják,
- b) járművel várakozni csak az erre kijelölt területen szabad.

Megállás

40. §

- (5) Tilos megállni:
- a) ahol a jármű fényjelző készülék vagy jelzőtábla jelzésének az észlelését akadályozza;
- e) kijelölt gyalogos-átkelőhelyen, valamint a gyalogos-átkelőhely előtt személygépkocsival, motorkerékpárral, segédmotoros kerékpárral, kerékpárral és kézikocsival 5 méter, egyéb járművel 15 méter távolságon belül;
- f) hídon, aluljáróban, alagútban, valamint ezek be- és kijáratánál;
- g) vasúti átjáróban és attól számított 30 méter távolságon belül, valamint vasúti, illetőleg villamospályán és ezekhez olyan közel, hogy a jármű a vasúti jármű, illetőleg a villamos közlekedését akadályozza;
- h) más járművel a villamos, autóbusz vagy trolibusz megállóhelyet, illetőleg taxiállomást jelző tábla előtt 15 méter, utána 5 méter távolságon belül, kivéve, ha útburkolati jelből más következik;
- i) autóbuszöbölben és autóbusz forgalmi sávban, kivéve a kijelölt megállóhelyen megálló autóbust (trolibuszt), villamost, a személytaxit, a betegszállító gépjárművet, továbbá 20 és 6 óra között a kommunális szemet szállítására szolgáló járművet;
- k) 1000 kilogrammnál nagyobb tengelyterhelésű járművel járdán;

II. fejezet

A járművek kivilágítása

A forgalomban részt vevő járművek kivilágítása

44. § (1) A forgalomban részt vevő járművet éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ki kell világítani.
- (2) A gépjárművet, a mezőgazdasági vontatót, a lassú járművet és a segédmotoros kerékpárt helyzetjelző lámpákkal és tompított fényszóróval kell kivilágítani. Nem kell a tompított fényszóróval kivilágítani az egytengelyes motoros részből és hozzákapcsolt egytengelyes pótkocsiból álló olyan lassú járművet, amely sík úton önerejéből 15 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes, továbbá a tompított fényszóróval fel nem szerelt segédmotoros kerékpárt.
- (3) A tompított fényszóró helyett távolsági fényszórót használni – fényjelzés kivételével – csak lakott területen kívül szabad. Tilos a távolsági fényszóró használata
- a) másik járművel vagy hajtott (vezetett) állattal való szembetalálkozás esetében olyan távolságon belül, ahonnan a fényszóró a szembejövő jármű, illetőleg állat vezetőjét elvakíthatja,
- b) a másik jármű követése esetében olyan távolságon belül, ahonnan a fényszóró – a visszapillantó tükrön át – az elöl haladó jármű vezetőjét elvakíthatja,
- c) ha a fényszóró az úttal párhuzamos vasúti pályán vagy vízi úton haladó jármű vezetőjét elvakíthatja.
- (4) Tompított vagy távolsági fényszóró helyett vagy mellett ködfényszórót, továbbá hátsó helyzetjelző ködlámpát abban az esetben szabad használni, ha a látási viszonyok ezt indokolják.
- (5) Keresőlámpát és munkahely megvilágító lámpát mozgó járművön használni nem szabad.
- (6) Fényjelzést adni a távolsági fényszóró felvillantásával szabad, feltéve, hogy ez a közlekedés többi résztvevőjét nem vakítja el.
- (7) A forgalomban részt vevő motorkerékpárt és a tompított fényszóróval felszerelt segédmotoros kerékpárt – tompított fényszóróval – nappal és jó látási viszonyok között is ki kell világítani.
- (8) Lakott területen kívüli úton a forgalomban részt vevő gépkocsit nappali menetjelző lámpával vagy tompított fényszóróval, mezőgazdasági vontatót és tompított fényszóróval felszerelt lassú járművet – tompított fényszóróval – nappal és jó látási viszonyok között is ki kell világítani.

Az álló járművek kivilágítása

45. § (1) Az úttesten álló járművet éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ki kell világítani, kivéve, ha közvilágítás van vagy a járművet egyéb külső fényforrás kellően megvilágítja. A gépjárművet, a mezőgazdasági vontatót és a lassú járművet a helyzetjelző lámpákkal kell kivilágítani. A 6 méternél nem

hosszabb, két méternél nem szélesebb és pótkocsival vagy más vontatmánnyal össze nem kapcsolt gépjárművet azonban lakott területen elegendő az úttest közepe felé eső egy-egy első és hátsó helyzetjelző lámpával vagy egy, előre fehér, hátra piros fényt adó lámpával kivilágítani.

(2) Álló járművön – a forgalmi okból megálló járművet kivéve – tompított fényszórót csak erős ködben vagy sűrű hóesésben szabad használni; távolsági fényszórót, ködfényszórót használni tilos.

III. fejezet

A járművek terhelése

Személyszállítás

46. § (1) Személyt szállítani csak a járműnek e célra kialakított álló- vagy ülőhely részén szabad. Álló utast csak autóbuszon, trolibuszon és villamoson szabad szállítani.

(2) Gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel – a (4) és (5) bekezdésben említett esetet kivéve – legfeljebb a jármű hatósági engedélyében feltüntetett számú személyt szabad szállítani. A szállítható személyek számának meghatározásánál a vezetőt is figyelembe kell venni. Két 10 éven aluli gyermeket – ha az általuk elfoglalt ülésen a gyermekbiztonsági rendszer használata a 48. §-ban foglaltak alapján nem kötelező – egy személynek kell tekinteni.

(3) Motorkerékpár pótülésén csak egy, a saját biztonságára ügyelni képes személyt szabad szállítani, akinek a lába a lábtartót eléri. A gépkocsi első ülésén csak egy személy szállítható.

(4) Tehergépkocsin – az (5) bekezdésben foglaltak kivételével – abban az esetben szabad a hatósági engedélyben feltüntetett személyek számánál többet szállítani, ha

a) a tehergépkocsi megengedett legnagyobb össz tömege 3500 kg-ot meghaladja,

b) a szállított személyek számára megfelelően rögzített és biztonságos ülőhely van,

c) a rakomány a szállított személyeket nem veszélyezteti,

d) a tehergépkocsi össz tömege – a rakfelületen szállított személyek súlyát személyenként 68 kg-mal számolva – a tehergépkocsi megengedett legnagyobb össz tömegét nem haladja meg,

e) a tehergépkocsi rakfelülete nem billenthető.

(5) A fegyveres erők, a rendvédelmi szervek által üzemeltetett, valamint közveszély, elemi csapás vagy a vasútüzem biztonságát veszélyeztető akadály elhárításánál használt tehergépkocsin – a (4) bekezdés b)–e) pontjaiban foglalt rendelkezések megtartásával – a hatósági engedélybe bejegyzett személyek számánál több személyt abban az esetben is szabad szállítani, ha a tehergépkocsi megengedett legnagyobb össz tömege a 3500 kg-ot nem haladja meg.

(6) Pótkocsin személyt szállítani tilos, kivéve

a) a járműszerelvény biztonságos közlekedése érdekében szükséges – a pótkocsi hatósági engedélyében meghatározott számú – személy szállítását;

b) a mezőgazdasági vontató első, nem billenő rakfelületű pótkocsiján – a (4) bekezdés rendelkezéseinek értelemszerű alkalmazásával – történő személyszállítást.

Teherszállítás

47. § (1) Járművet megterhelni oly mértékig szabad, hogy össz tömege a megengedett legnagyobb össz tömeget ne haladja meg. Olyan gépjárművön, amelynek teherbírását csak a szállítható személyek számával határozták meg, személyenként 10 kilogramm rakomány is szállítható. Ha az ilyen járművel a megengedettnél kevesebb személyt szállítanak, a rakomány súlya annyszor 68 kilogrammal növelhető, amennyivel a szállított személyek száma a szállítható személyek számánál kevesebb.

(2) A rakományt a járművön – annak belsejében, illetőleg rakfelületén – úgy kell elhelyezni, hogy a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse. Gondoskodni kell különösen arról, hogy a rakomány

a) a jármű vezetőjét a szabad kilátásban és a vezetésben, a forgalom többi résztvevőjét pedig a jármű fényjelző berendezéseinek észlelésében ne akadályozza;

b) a jármű ajtajainak, illetőleg a rakfelület oldalfalainak lezárását ne gátolja;

c) egyenletesen és úgy legyen elhelyezve, hogy a jármű stabilitását számottevően ne rontsa;

d) úgy legyen rögzítve, hogy el ne csússzék, le ne essék, ki ne ömöljék, továbbá olyan módon legyen lefedve (letakarva), hogy le ne szóródjék;

e) az elkerülhetetlenül nagyobb zajt, szennyeződést ne okozzon;

f) magassága – a jármű magasságával együtt – a négy métert ne haladja meg;

g) a járművön – a (3) és (7) bekezdésben foglalt eseteket kivéve –, illetőleg annak rakfelületén ne nyúljon túl.

(3) Zárt kocsiszekrényű jármű tetején rakományt elhelyezni csak abban az esetben szabad, ha a járműre tetőcsomagtartó van felszerelve. Személygépkocsi tetőcsomagtartóján rakomány abban az esetben is szállítható, ha a járművön előre és hátra legfeljebb 40-40 cm-re túlnyúlik.

(4) A (2) bekezdés g) pontjának rendelkezése nem vonatkozik a mezőgazdasági szálasterményt szállító állati erővel vont járműre; a rakomány és a jármű együttes szélessége azonban nem haladhatja meg a 2,5 métert.

(5) Ha a rakomány méretei miatt a (2) bekezdés g) pontjának rendelkezése nem tartható meg, nyitott rakfelületű járművön a rakomány úgy is elhelyezhető, hogy a rakfelületen túl előre (legfeljebb a jármű elejéig), illetőleg a járművön túl hátra (legfeljebb két méterre, de a rakfelület hosszának felénél nem nagyobb távolságra) vagy oldalra (úgy, hogy a rakomány és a jármű együttes szélessége a 2,5 métert ne haladja meg) kinyúljon. A pótkocsit vontató jármű rakománya hátra nem nyúlhat túl a rakfelületen.

(6) A járművön túlnyúló rakományt (álló járművön is) legalább 40x40 cm méretű piros vagy piros-fehér csíkos zászlóval, illetőleg táblával, éjszaka és korlátozott látási viszonyok között ezen felül a hátra kinyúló rakományt piros fényű lámpával és piros fényvisszaverővel, az oldalra kinyúló rakományt előre fehér fényű lámpával és fehér fényvisszaverővel, hátra piros fényű lámpával és piros fényvisszaverővel meg kell jelölni. A rakomány külső széle és a lámpa átvilágított felületének, illetőleg a fényvisszaverőnek a külső széle között – vízszintes irányban – legfeljebb 40 cm távolság lehet. Az oldalra kinyúló rakomány lámpával és fényvisszaverővel való megjelölése mellőzhető, ha a rakomány legszélső pontja a járműnek az azonos oldalon levő helyzetjelző lámpájától – vízszintes irányban – 40 cm-nél nincs nagyobb távolságra.

(7) A gépkocsi hátsó részéhez rögzített rakományt úgy kell elhelyezni, hogy

a) a gépkocsi hátsó részén elhelyezett világító és fényjelző berendezések és a rendszám-tábla látható legyen,
b) a gépkocsi hossz tengelye irányában hátrafelé legfeljebb 1 m-re, oldal irányban legfeljebb 0,4 m-re nyúljon ki,

c) a rakomány szélessége 2,5 m-t ne haladja meg,

d) a rakomány megjelölése feleljen meg a (6) bekezdésben meghatározott rendelkezésnek.

IV. fejezet

Egyes járműfajták közlekedésére vonatkozó külön szabályok

A közlekedésben való részvétel külön feltételei

48. § (1) A fém kapaszkodó körmökkel vagy vezetőlélekkel felszerelt kerekű járművel szilárd burkolatú úton közlekedni és vasúti átjárón áthaladni abban az esetben szabad, ha a kapaszkodó körmöket, illetőleg a vezetőléleket védőabronccsal látták el.

(2) Hóláncot csak havas, jeges úton szabad használni.

(3) Olyan járművel, amelyre daru, létra, nem a jármű meghajtására szolgáló erőgép vagy más hasonló berendezés van felszerelve, csak abban az esetben szabad közlekedni, ha alaphelyzetben rögzítették e berendezésnek azokat a mozgó (lengő) alkatrészeit, amelyek elmozdulás esetén a járművön túlnyúlhatnak.

(4) A külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

(5) Nem kell becsatolni a biztonsági övet:

a) a hátramenetben közlekedő gépkocsi vezetőjének;

b) a taxi gépkocsi vezetőjének, ha taxi üzemmódban utast szállít;

c) a mentő gépkocsi betegellátó terében utazóknak, ha a becsatolás a beteg állapotának romlását okozhatja, a betegellátást akadályozza;

d) a lakott területen menetrend szerinti személyszállítást végző autóbuszban;

e) a lakott területen kívül menetrend szerinti személyszállítás végző autóbuszban, ha álló utasokat is szállíthat;

f) az autóbuszban szállított 3. életévét még be nem töltött gyermeknek;

g) annak, aki külön jogszabályban meghatározott orvos által kiállított igazolással rendelkezik.

(6) Az autóbusz biztonsági övvel felszerelt ülésein utazókat:

a) az ülésen elhelyezett jelzéssel (161/a. ábra),

161/a. ábra

- b) a járművezető által,
 - c) kalauz, idegenvezető vagy a csoport vezetőjeként kijelölt személy által, vagy
 - d) audiovizuális eszközök (pl. videó) útján
- tájékoztatni kell a biztonsági övek kötelező használatáról.

(7) A gépkocsiban vagy a mopedautóban utazó 150 cm-nél alacsonyabb gyermek – a testsúlyához igazodó kialakítású – gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermekbiztonsági rendszert kialakításától függően a járműnek erre a célra gyárilag kialakított rögzítési pontjaihoz, vagy az üléshez tartozó biztonsági övhöz vagy ennek bekötési pontjaihoz kell csatlakoztatni. A gépkocsi és a mopedautó üléseihez – a vezető ülését kivéve – gyermekbiztonsági rendszer szerelhető be. Az első üléshez – a jármű szokásos haladási irányával ellentétes irányban – a gyermekbiztonsági rendszer csak akkor szerelhető be, ha az üléshez légzsákok nem szereltek fel vagy a légzsák működésbe lépését előzetesen megakadályozták. A 3 évnél fiatalabb gyermek csak gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermeket a gyermekbiztonsági rendszerhez tartozó hevederekkel (pántokkal) is rögzíteni kell.

(8) A gyermeket nem kell gyermekbiztonsági rendszerben rögzíteni:

- a) ha a gyermekbiztonsági rendszer beszerelésére a gépkocsi a gyári kialakítása alapján nem alkalmas (az ilyen kialakítású M1, N1, N2 és N3 kategóriájú gépkocsiban a 3 évnél fiatalabb gyermek nem szállítható, illetve a 3. életévét már betöltött és 150 cm-nél kisebb testmagasságú gyermek az első ülésen nem szállítható);
- b) ha gépkocsi hátsó ülésén utazik, 3. életévét már betöltötte, legalább 135 cm magas és az üléshez beszerelt biztonsági övvel – testméretéhez igazodóan – biztonságosan rögzíthető;
- c) ha taxi üzemmódban használt taxi gépkocsi és a személygépkocsis személyszállítást végző gépkocsi hátsó ülésén utazik;
- d) ha a rendvédelmi szervek gépkocsijában vagy a mentő gépkocsi betegellátó terében utazik;
- e) a menetrend szerinti személyszállítást végző autóbuszban;
- f) a nem menetrend szerinti személyszállítást végző autóbuszban, ha álló utasokat is szállíthat;
- g) ha 3. életévét még nem töltötte be és állva utazik az autóbuszban;
- h) ha külön jogszabályban meghatározott orvos által kiállított igazolással rendelkezik.

(10) Olyan járművel, amelynek megengedett legnagyobb sebességét a műszaki megvizsgálás során az általánosnál alacsonyabban állapították meg [26. § (3) bek.], abban az esetben szabad közlekedni, ha a jármű hátsó oldalán a megengedett legnagyobb sebesség számértékét – kör alakú, 15 cm átmérőjű, 2 cm széles piros szegélyű, fehér alapon 6 cm magas fekete számjegyekkel – feltüntették.

(11) Gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval és lassú járművel csak olyan pótkocsit szabad vontatni, amelynek vontatását – a hatósági engedélybe tett bejegyzéssel – engedélyezték.

(12) Iskolabusszal abban az esetben szabad közlekedni, ha:

- a) a 20. § (6) bekezdésében meghatározott táblával megjelölték,
- b) az ülésekhez biztonsági övet szereltek fel,
- c) a 135 cm-nél alacsonyabb gyermeket gyermekbiztonsági rendszerben rögzítették,
- d) a legalább 135 cm magas gyermeket biztonsági övvel rögzítették,
- e) a szállított utasok ülőhellyel rendelkeznek.

(13) Az (5) bekezdés g) pontjában és a (8) bekezdés h) pontjában meghatározott igazolásnak a következőket kell tartalmaznia:

- a) a jogosított neve, születési időpontja (év, hónap, nap),
- b) az igazolás érvényessége lejártának időpontja (év, hónap, nap),
- c) a kiállító orvos neve, névalírása, bélyegző lenyomata,
- d) a kiállítás dátuma,
- e) a 161/b. ábra szerinti jelzés.

161/b. ábra

Megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművek

49. § (1) A gépjármű megkülönböztető jeleket adó berendezéseit csak abban az esetben szabad működtetni, ha a feladat sürgős ellátása, a személy-, élet- és vagyonbiztonság, továbbá a védett személyek és kíséretük biztonsága érdekében az szükséges, és a forgalmi viszonyok azt indokoltá teszik.

(2) A megkülönböztető fény- és hangjelzést együttesen használó gépjármű vezetője – a rendőr és a vasúti ájtárót biztosító jelzőberendezések jelzéseit kivéve – a közúti jelzéseket, továbbá a 24–43. §-okban foglalt rendelkezéseket figyelmen kívül hagyhatja, ha magatartásával a közlekedés biztonságát, valamint a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti, és meggyőződött arról, hogy a közlekedés többi résztvevője az akadálytalan továbbhaladást lehetővé tette.

(3) Megkülönböztető jelzéseket használó gépjárművek találkozása esetében – egymás közti viszonyukban – az általános szabályok az irányadók.

(4) A megkülönböztető fényjelzést – ha a jármű olyan helyen áll meg, ahol a megállás egyébként tilos – működtetni kell. Megkülönböztető hangjelzést álló járművön használni nem szabad.

(5) A megkülönböztető jelzéseket használó gépkocsit tompított fényszóróval lakott területen belül nappal és jó látási viszonyok között is ki kell világítani.

Figyelmeztető jelzést használó járművek

50. § (1) A jármű figyelmeztető jelzést adó berendezését működtetni a következő esetekben kell:

a) ha a jármű

aa) az út vagy közmű építését, tisztítását, fenntartását (javítását),

ab) a települési (kommunális) hulladék, ide értve a szelektíven gyűjtött hulladék összegyűjtését végzi,

b) az *aa)* pontban meghatározott tevékenységekkel érintett útszakaszon anyagszállítást végző járművön,

c) a járművek hatósági elszállításához, illetve a kerékbilincs alkalmazásához rendszeresen használt járművön e tevékenységek végzése közben,

d) a megengedett hosszúsági vagy szélességi méretet meghaladó járművön vagy járműszerelvényen, menet közben,

e) a megengedett hosszúsági vagy szélességi méretet meghaladó méretű járművet vagy járműszerelvényt rendszeresen kísérő járművön kíséret közben,

f) elromlott jármű vontatását rendszeresen végző járművön, ha az járművet ténylegesen vontat,

g) a közúton elromlott jármű hibaelhárítását rendszeresen végző járművön hibaelhárítás közben,

h) a radioaktív anyagot szállító járművön menet közben, illetve a szállítmányt rendszeresen kísérő járművön kíséret közben.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott tevékenységet végző jármű vezetője, ha ez a munka végzése érdekében elkerülhetetlen, a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és a forgalmat lényegesen nem akadályozza,

a) a 25. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezést figyelmen kívül hagyhatja;

b) 22 és 6 óra között – a megfelelő biztonsági intézkedések (pl. jelzőőr állítása) megtétele mellett és legfeljebb 10 km/óra sebességgel – egyirányú forgalmú úton és osztottpályás út bal oldali úttestjén a menetiránnyal szemben is közlekedhet;

c) legfeljebb 10 km/óra sebességgel a járdán is közlekedhet;

d) olyan helyen is megállhat, ahol az egyébként tilos;

e) behajthat olyan útra, vagy övezetbe ahová egyébként behajtania tilos.

(3) Az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott jármű esetében a (2) bekezdés *a)*, *d)* és *e)* pontját megfelelően alkalmazni kell, ha ez a tevékenység végzése érdekében elkerülhetetlen, a személy- és vagyonbiztonságot nem veszélyezteti és a forgalmat lényegesen nem akadályozza.

(4) Ha az (1) bekezdés szerinti jármű nem az (1) bekezdésben meghatározott tevékenységet végez, a jármű figyelmeztető jelzést adó berendezését működtetni nem szabad.

(5) A figyelmeztető jelzést használó járműnek a többi járművel szemben – az általános szabályoktól eltérő – elsőbbsége nincs.

Útvonalengedélyhez kötött járművek

51. § (1) A közúti forgalomban csak az út kezelőjének hozzájárulásával (útvonalengedély), az abban meghatározott útvonalon és feltételek megtartásával szabad részt venni

a) olyan járművel, amelynek megengedett legnagyobb össztömege vagy tengelyterhelése meghaladja a külön jogszabályban meghatározott mértéket (túlsúlyos jármű, vagy tengelytúlsúlyos jármű);

b) olyan járművel, amelynek magassága, szélessége vagy hosszúsága meghaladja a külön jogszabályban, illetőleg – rakománnyal együtt – a 47. §-ban meghatározott mértéket (túlméretes jármű);

c) láncaltapas járművel.

(2) Ha az útvonalengedély más sebességet nem határoz meg, túlsúlyos, illetőleg túlméretes járművel legfeljebb 30 km/óra, láncaltapas járművel legfeljebb 15 km/óra sebességgel szabad közlekedni.

(3) Az e §-ban foglalt rendelkezések nem vonatkoznak a fegyveres erők által üzemben tartott járművekre.

A mozgáskorlátozottak külön engedélye és jelzése

51/A. § A 13. § (1) bekezdésének g/1. és i/1. pontjában, a 14. § (13) bekezdésében, a 17. § (1) bekezdésének e) pontjában, a 40. § (9) bekezdésében és a 41. § (3) bekezdésében említett jogosultság azt a mozgáskorlátozott személyt vagy az őt szállító jármű vezetőjét illeti meg, aki külön jogszabály alapján erre engedélyt kapott, és a járművön az engedélyre utaló jelzés van.

Veszélyes anyagot szállító járművek

52. § (1) Veszélyes anyagot szállító járműveknek menet közben – egymás mögött – legalább 50 méter távolságot kell tartani.

(2) Veszélyes anyagot szállító járművel tilos megállni:

a) lakott területen kívül másik veszélyes anyagot szállító járműtől, sátoztáborától, tömegközlekedési jármű megállóhelyétől, elektromos és egyéb távvezetékű, valamint nyílt lángtól 50 méteren belül;

b) lakott területen az előbbieken túlmenően csatornanyílás (csatorna összefolyó) felett, illetőleg közelében is.

(3) A veszélyes anyagot szállító járművel – a részére kijelölt várakozóhely kivételével – tilos várakozni:

a) lakott területen kívül, épülettől, vasúti átjárótól, útkereszteződéstől, hídtól, aluljárótól, alagúttól 50 méteren belül;

b) lakott területen belül.

(4) A veszélyes anyag szállítása során előállt rendkívüli veszélyről (baleset, veszélyes anyag elszóródása, kiömlése, tűz stb.) a rendőrséget (a legközelebbi rendőrt) haladéktalanul értesíteni kell. Az értesítésnek tartalmaznia kell a szállított anyag azonosításához szükséges legfontosabb információkat.

(5) Ha jogszabály szigorúbb feltételeket nem állapít meg, a nem lezárt rakterű veszélyes anyagot szállító járművet, valamint a veszélyes anyaggal töltött tartányt szállító járművet őrizetlenül hagyni tilos.

(6)

Villamosok, trolibuszok és közhasználatú autóbuszok

53. § (1) A járművek közlekedésére vonatkozó szabályok közül nem vonatkozik

a) a 13. §-ban és a 14. § (1) bekezdésének i)–o) pontjában meghatározott jelzőtáblák jelzése a villamosra és a trolibuszra;

b) a 24. § (2) bekezdése, a 25. § (2)–(5) bekezdése, a 31. § (1)–(4) bekezdése, a 32. §, a 34. § (1)–(7) bekezdése, (8) bekezdésének b)–e) pontja és (9) bekezdése, a 35. §, a 36. § (1)–(5) bekezdése, (6) bekezdésének a) és b) pontja, (7) és (8) bekezdése, a 40. § (1)–(6) bekezdése, a 41. § (1)–(5) bekezdése, valamint a 46. § (6) bekezdése a villamosra;

c) az irányjelzésre vonatkozó rendelkezés az irányjelző készülékkel fel nem szerelt villamosra.

(2) A forgalomirányító fényjelző készülék jelzése a villamosra is irányadó, kivéve, ha a villamosforgalom irányítására külön – fehér fénypontokat mutató – fényjelző készülék működik.

(3) A villamos, a trolibusz és a közhasználatú autóbusz vezetője, illetőleg ezzel megbízott alkalmazottja indulási jelet akkor adhat, amikor az utasok fel- és leszállása befejeződött. Ha a jármű megtelt, a felszállás megszüntetésére történt figyelmeztetés után az indulási jelet meg szabad adni.

(4) A trolibusz és a közhasználatú autóbusz vezetője elindulási szándékát irányjelzéssel csak akkor jelezheti, ha a jármű összes ajtaja becsukódott.

(5) A villamospótló autóbusz a villamospályán is haladhat. Ebben az esetben a villamos megállóhelyénél levő járdaszívet bal oldalán haladhat és megállhat, továbbá a villamosforgalom irányítására szolgáló külön fényjelző készülék jelzését kell figyelembe vennie.

Állati erővel vont járművek és kézikocsik

55. § (1) Állati erővel vont járművel és kézikocsival szorosan az úttest szélén kell közlekedni; ha az ilyen jármű a forgalmat lényegesen akadályozná, azzal a leállósávra, illetőleg – ha közlekedésre alkalmas – az útpadkára kell lehúzódní.

(2) Az állati erővel vont járművet és a kézikocsit éjszaka és korlátozott látási viszonyok között a külön jogszabályban meghatározott lámpákkal kell kivilágítani.

(3) Tilos

a) főútvonalon állati erővel vont járművel és kézikocsival közlekedni, kivéve ha más út (útszakasz) nem áll rendelkezésre;

b) főútvonalon 12. életévét be nem töltött személynek kézikocsival közlekedni;

c) állati erővel vont járművet – az állatok vonóerejét és az útviszonyokat is figyelembe véve – túlterhelni.

(4) A kézikocsival közlekedő személynek – lakott területen kívül – éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén fényvisszaverő mellényt (ruházatot) kell viselnie.

V. fejezet

Rendkívüli események

Elromlott jármű vontatása

57. § (1) Elromlott jármű vontatása során – a 26. § (1) bekezdésének *d)* pontjában foglalt rendelkezés megtartásán túlmenően – fokozott óvatossággal, lehetőleg kisforgalmú úton és időszakban kell közlekedni. Autópályáról és autóútról az elromlott járművet vontató járművel a legközelebbi lehajtásra szolgáló úton, illetőleg útkereszteződésben le kell térni.

(2) Elromlott gépjárművet, mezőgazdasági vontatót és lassú járművet vontatni csak olyan járművel szabad, amelynek tényleges súlya eléri a vontatott jármű tényleges súlyának a felét; ha azonban az üzemi fékberendezés romlott el, vontatásra csak olyan járművet szabad használni, amelynek tényleges súlya eléri a vontatott jármű tényleges súlyát.

(4) Olyan járművet, amelynek kormány szerkezete romlott el, csak emelve szabad vontatni. Emelve vontatásnál a vontatott járművet úgy kell rögzíteni, hogy a megemelt rész oldalirányban ki ne lenghessen. Járművet emelve úgy vontatni, hogy a kormányozott kerekein gördüljön, csak abban az esetben szabad, ha a kormányozott kerekeket elfordulás ellen megfelelően rögzítették.

(5) A vontatott járművet olyan személynek kell vezetnie, aki megfelel a 4. §-ban foglalt rendelkezéseknek. Vontatott járművön – a vezetőn kívül – személyt szállítani tilos; az emelve vontatott járművön még vezető sem utazhat.

(6) A vontatórudat, illetőleg a vontatókötelet a járműveken úgy kell rögzíteni, hogy az le ne szakadhasson. A vontatórúdnak, illetőleg a vontatókötélnek olyan hosszúnak kell lennie, hogy a két jármű kanyarodás közben össze ne érhesse; nem lehet azonban hosszabb, mint a vontatott jármű. Ha a vontatórúd, illetőleg a vontatókötél három méternél hosszabb, azt feltűnő módon (pl. zászlóval, lámpával) meg kell jelölni.

(7) Olyan járművet, amelynek üzemi fékberendezése romlott el, vagy amelynek megengedett legnagyobb össztömege a 3500 kilogrammot meghaladja, csak – a húzó- és a nyomóerők felvételére egyaránt alkalmas – merev vontatórúddal szabad vontatni.

(8) A vontatott jármű féklámpáját és irányjelző berendezését – kivéve ha a járművet emelve vontatják – működtetni kell, továbbá – éjszaka és korlátozott látási viszonyok között – a vontatott járművet is ki kell világítani.

A járművek eltávolítása

59. § (1) A rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője – az üzemben tartó értesítése mellett és költségére – elszállítással eltávolíthatja azt a járművet, amely

a) a 15. § (9) bekezdés 63/b. ábra szerinti kiegészítő táblával ellátott megállást vagy várakozást tiltó jelzőtábla hatálya alá eső területen szabálytalanul várakozik,

b) a 37. § (4) bekezdésében, továbbá a 40. § (1)–(2) és (5) bekezdésében, valamint a (8) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott megállási tilalom megszegésével, vagy a rendelkezésekben meghatározott megállási feltételek figyelmen kívül hagyásával szabálytalanul várakozik,

c) kijelölt rakodóhelyen szabálytalanul tartózkodik,

d) a mozgáskorlátozottak gépkocsijai részére fenntartott, jelzőtáblával (115. és 115/a. ábra) vagy útburkolati jellel megjelölt várakozóhelyen jogosulatlanul várakozik.

A jármű elszállításáról a közterület felügyeletnek, illetve az út kezelőjének a rendőrséget is értesítenie kell.

(2) Közveszély vagy elemi csapás elhárítása, illetőleg az ebből származó kár csökkentése érdekében, valamint a közút különleges igénybevétele esetében a rendőrhatalóság felhívhatja az üzemben tartót a jármű eltávolítására. Ha az üzemben tartó a kellő időben közölt felhívásnak nem tesz eleget, a rendőrhatalóság a járművet az üzemben tartó költségére eltávolíttathatja. Ha az üzemben tartó a jármű eltávolítására előzetesen nem hívható fel, a rendőrhatalóság a járművet saját költségére távolíttathatja el; az üzemben tartót a jármű eltávolításáról ilyen esetben is értesíteni kell. A járművet a tűzoltóság is eltávolíthatja; erről azonban a rendőrhatalóságot is értesítenie kell. E bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni a baleset folytán megsérült és elhagyott járművek eltávolítására is.

(3) Azt a hatósági jelzéssel nem rendelkező járművet, amely a közúti forgalomban csak ilyen jelzéssel vehet részt, főútvonalon tilos, mellékútvonalon – közterület-használati engedély nélkül – legfeljebb 10 napig szabad tárolni. Az úton e rendelkezések megszegésével tárolt járművet a rendőrség, a közterület felügyelet, a közút kezelője – a tulajdonos költségére – eltávolíthatja.

V. RÉSZ

Vegyes rendelkezések

A járművet javító műhelyre vonatkozó rendelkezések

60. § (1) A jármű biztonsági berendezéseinek javítását, karbantartását, illetőleg ellenőrzését végző vállalat (szövetkezet, kisiparos stb.) felelős azért, hogy a javítást, a karbantartást, illetőleg az ellenőrzést szabályszerűen elvégezték.

(2) A javítást végző vállalat (szövetkezet, kisiparos stb.) köteles a rendőrhatalóságnak haladéktalanul bejelenteni a tudomására jutott olyan járműrongálódást, amelyről alaposan feltehető, hogy személysérüléssel járó baleset folytán keletkezett.

A járművek üzemben tartóira vonatkozó külön rendelkezések

61. § (1)–(2)

(3) Veszélyes anyagot szállító jármű üzemeltetője köteles gondoskodni arról, hogy a jármű vezetője megfelelően képzett legyen (az adott szállításhoz megfelelő bizonyítvánnyal rendelkezzen), a szükséges tudnivalókat ismerje, és a jármű az előírt felszerelésekkel rendelkezzen.

(4) A 60. § (2) bekezdésében meghatározott bejelentési kötelezettség vonatkozik a járművet üzemben tartó közületi szervre is, tekintet nélkül arra, hogy a közületi szervnek van-e saját javító műhelye.

Állatok hajtása (vezetése)

62. § (1) Állatot szorosan az úttest szélén kell hajtani, illetőleg vezetni; ha azonban ez a forgalmat lényegesen akadályozná, az állattal a leállósávra, illetőleg az útpadkára kell lehúzódní.

(2) Az úton állatot olyan személy hajthat, illetőleg vezethet, aki az állatot irányítani képes és meg tudja akadályozni azt, hogy az állat a személy és vagyonbiztonságot veszélyeztessen. Az állatok csoportos hajtásához annyi hajtó szükséges, amennyi e feltételek teljesítéséhez elegendő. Az állatot hajtónak, illetőleg vezetőnek – ha a lakott területen kívüli út úttestjén vagy leállósávján tartózkodik – éjszaka és korlátozott látási viszonyok esetén fényvisszaverő mellényt (ruházatot) kell viselnie.

(3) Vasúti átjárón állatokat csak kisebb – legfeljebb 10 állatból álló – csoportokban szabad áthajtani.

(4) Éjszaka és korlátozott látási viszonyok között az állat, illetőleg állatcsoport bal oldalán előre fehér vagy sárga fényt, hátra piros vagy sárga fényt adó, a járművek vezetői által kellő távolságból észlelhető lámpát kell vinni.

(5) Tilos

a) főútvonalon állatot hajtani, illetőleg vezetni, kivéve ha más út (útszakasz) nem áll rendelkezésre;

b) állati erővel vont jármű bal oldalához és más járműhöz állatot, valamint állati erővel vont jármű után kettőnél több állatot kötni;

c) állatot az úton őrizetlenül hagyni, kivéve ha oly módon megkötötték, hogy elindulni ne tudjon.

(6) Állatot az út közelében – magánterületen is – csak oly módon szabad tartani, hogy az útra ne juthasson.

(7) Az e §-ban foglalt rendelkezések – a (2) bekezdés első mondatát kivéve – nem vonatkoznak a kutyának pórázon való vezetésére; a kutyát pórázon vezető személyre a gyalogosokra vonatkozó rendelkezések az irányadók.

Az utak igénybevételevel kapcsolatos egyéb szabályok

63. § (1) Aki a közutat vagy a közúti jelzést megrongálta, beszennyezte vagy a közútra a közlekedés biztonságát, zavartalanságát hátrányosan befolyásoló tárgyat juttatott, köteles a keletkező veszély elhárításáról gondoskodni, illetőleg ameddig az nem lehetséges, a veszélyről a közlekedés többi résztvevőjét tájékoztatni.

(2) Földútról szilárd burkolatú útra való ráhajítás előtt a járműről a rátapadt sarat – amely a szilárd burkolatú utat beszennyezheti – el kell távolítani.

(3) Tilos az úton olyan tárgyat csúsztatni, illetőleg vontatni, amely ezáltal az utat megrongálhatja.

(4) A közúti forgalom ellenőrzése során

a) a közúti forgalom ellenőrzését végző berendezést;

b) azt a járművet, amelyben a közúti forgalom ellenőrzését végző berendezés üzemel a közúton úgy kell elhelyezni, hogy a gyalogos és jármű forgalmat indokolatlan mértékben ne akadályozza.

(5) A (4) bekezdés b) pontjában meghatározott jármű a járműforgalom elől elzárt területen, továbbá a közútnak azon a részén is elhelyezhető, ahol a járművek megállása vagy várakozása tilos.

VI. RÉSZ

Záró rendelkezések

A járművekre vonatkozó átmeneti rendelkezések

65. § (1)

(2) Ahol korábbi jogszabály – a közúti közlekedéssel kapcsolatban – munkagépet (önjáró munkagépet) említ, ezen lassú járművet kell érteni.

A közúti jelzésekre vonatkozó átmeneti rendelkezések

66. § (1)

(2) A villamos-, a trolibusz- és az autóbusz-megállóhely jelzésére korábban alkalmazott táblák – kicserélésükig – továbbra is érvényesek.

1. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelethez

A rendeletben használt egyes fogalmak meghatározása a következő:

I. Az úttal kapcsolatos fogalmak

p) Útzár: a közútnak, rendőrségi ellenőrzés céljából, a járművek továbbhaladását akadályozó eszközökkel történő lezárása.

II. A közúti járművekkel kapcsolatos fogalmak

a) Jármű: közúti szállító- vagy vontató eszköz, ideértve az önjáró vagy vontatott munkagépet is. A mozgáskorlátozottak közlekedésére szolgáló, emberi erővel tolt vagy hajtott kerekes szék és a gépi meghajtású kerekes szék – ha sík úton önerejéből 10 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes, továbbá a gyermekocsi és a talicska – azonban nem minősül járműnek. Az ilyen eszközökkel közlekedő személyek gyalogosoknak minősülnek.

b) Gépjármű: olyan jármű, amelyet beépített erőgép hajt. A mezőgazdasági vontató, a lassú jármű, a segédmotoros kerékpár és a villamos azonban nem minősül gépjárműnek.

c) Gépkocsi: olyan gépjármű, melynek négy vagy több kereke van; a négykerekű motorkerékpár azonban nem gépkocsi.

e) Autóbusz: személyszállítás céljára készült, elektromos felsővezetékhez nem kötött olyan gépkocsi, amelyben – a vezető ülését is beleértve – kilencnél több állandó ülőhely van.

f) Trolibusz: elektromos felsővezetékhez kötött gépkocsi.

g) Vontató: pótkocsi vontatására készült, rakfelület nélküli gépkocsi.

h) Nyerges vontató: olyan vontató, amely a rajta levő nyeregszerkezet útján a vontatott félpótkocsi súlyának jelentős részét átveszi.

i) Tehergépkocsi: a személygépkocsit, az autóbuszt, a trolibuszt és a vontatót kivéve minden gépkocsi.

j) Motorkerékpár: a külön jogszabályban L3e járműkategóriába sorolt kétkerekű oldalkocsi nélküli, L4e járműkategóriába sorolt oldalkocsival rendelkező jármű, továbbá a motoros tricikli.

k) Motoros tricikli: a külön jogszabályban L5e járműkategóriába sorolt háromkerekű és L7e járműkategóriába sorolt négykerekű motorkerékpár.

l) Mezőgazdasági vontató: kerekes vagy láncfalpas kialakítású, legalább két tengellyel rendelkező, pótkocsi vontatására és/vagy mezőgazdasági, erdészeti feladatú berendezések, gépek vontatására, hordozására, tolására, működtetésére alkalmas, 25 km/óra sebességnél gyorsabban haladni képes jármű, mely teher- és személyszállításra is alkalmas lehet.

m) Lassú jármű: olyan jármű, amelyet beépített erőgép hajt és sík úton önerejéből 25 km/óra sebességnél gyorsabban haladni nem képes.

n) Pótkocsi: olyan jármű, amely gépjárművel, mezőgazdasági vontatóval vagy lassú járművel történő vontatásra készült. A legfeljebb 750 kilogramm megengedett legnagyobb össztömegű pótkocsi: könnyű pótkocsi, az ennél nagyobb össztömegű pótkocsi: nehéz pótkocsi.

o) Félpótkocsi: olyan pótkocsi, amely a vontató nyeregszerkezetére támaszkodik úgy, hogy súlyának jelentős részét a vontató veszi át.

p) Járműszerelvény: gépjárműből, mezőgazdasági vontatóból vagy lassú járműből és hozzákapcsolt pótkocsiból (egyéb vontatmányból) álló, a forgalomban egy vezetővel, egységként résztvevő járműkombináció.

s) Villamos: olyan jármű, amely az útestbe épített, vasúti pályaként meg nem jelölt sínpályán való közlekedésre szolgál.

sz) Veszélyes anyagot szállító jármű: olyan jármű, amelyet elején és hátulján narancssárga alapszínű, felirat nélküli vagy felirattal ellátott táblával jelöltek meg (162. és 163. ábra).

162. ábra

163. ábra

t) Sajáttömeg: üzemanyaggal feltöltött és a szükséges tartozékokkal (szerszám, pótkerék stb.) ellátott üres jármű tömege.

u) Össztömeg: a jármű saját tömegének, valamint a rajta levő személyeknek, rakománynak és egyéb tárgyaknak az együttes tömege.

v) Megengedett legnagyobb össztömeg: az illetékes hatóság által meghatározott az a tömeg, amelyet a jármű össztömege nem haladhat meg.

w) *Gyermekbiztonsági rendszer:*

wa) *integrált gyermekbiztonsági rendszer:* hevederek vagy hajlékony elemek kombinációja, biztonsági csattal, beállító eszközökkel, tartozékokkal és egyes esetekben kiegészítő székekkel és/vagy ütközésvédelemmel együtt, amit a saját beépített hevederrel vagy hevederekkel rögzítenek;

wb) *nem integrált gyermekbiztonsági rendszer:* részleges biztonsági rendszer, amely a felnőttek számára szolgáló biztonsági övvel együtt használva – amely körbeveszi a gyermek testét, vagy biztonságosan rögzíti azt a szerkezetet, amelyben a gyermeket elhelyezik – teljes gyermekbiztonsági rendszert képez.

x) *Betegszállító gépjármű:* külön jogszabály szerint ilyennek megjelölt és üzemeltetett jármű.

y) *Iskolabusz:* kizárólag gyermekek, tanulók, felnőtt kísérő melletti szállítására rendszerezített és a 48. § (12) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelő autóbusz, amely a közoktatási intézmény munkarendjéhez igazodóan közlekedik.

z) *Tengelyterhelés:* a jármű egy-egy tengelyén levő kerekek által a vízszintes talajra átvitt súly.

III. A közúti forgalommal kapcsolatos fogalmak

j) *Gyermekbiztonsági rendszer testsúly szerinti csoportba sorolása:* a benne elhelyezhető gyermek testsúlya szerint:

j/a) 0. csoport: 10 kg testsúly alatt,

j/b) 0+. csoport: 13 kg testsúly alatt,

j/c) I. csoport: 9–18 kg testsúlyig,

j/d) II. csoport: 15–25 kg testsúlyig,

j/e) III. csoport: 22–36 kg testsúlyig.

k) *Fényvisszaverő mellény (ruházat):* az MSZ EN 471:2003. számú szabványban meghatározott követelményeknek megfelelő mellény vagy ruházat.

2. számú függelék az 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelethez

zs/2. Az úton erre illetékes hatóság ellenőrzést végez (33. ábra).

33. ábra

zs/5. „Közúti forgalom ellenőrzése” (36. ábra); a járművek elhaladási sebességének ellenőrzésére szolgáló sebességellenőrző berendezés fix telepítését – a berendezéstől számított ésszerű távolságra – e táblával kell jelezni. Az átlagsebesség-ellenőrző rendszerrel ellátott útszakasz kezdetét a „Közúti forgalom ellenőrzése” (36. ábra), az ellenőrzött útszakasz végét a „Közúti forgalom ellenőrzésének vége” (37. ábra) jelzőtábla jelzi.

36. ábra

37. ábra

